

26.89x29.87	1/5	1	עמוד	ממון	03/07/2020	73572432-3
המרכז הבינתחומי הרצליה - 84260						

מקום ע'י

ביום שאחרי הקורונה: למה כדאי (או שלא)

לעבוד מהבית

כשכולם יוכלו לחזור למקומות העבודה
ללא חשש לבריאותם, המעסיקים
יצטרכו להחליט אם לאשר לעובדים
להמשיך לעבוד מהבית באופן מלא
או חלקי. בדקנו מי מרוויח מזה וכמה
שושנה חן, עמ' 6

27.71x33.33	2/5	6 עמוד	ידיעות אחרונות - ממון	03/07/2020	73572428-8
המרכז הבינתחומי הרצליה - 84260					

גם אחרי פתיחת הסגר, המוני אנשים עובדים מהבית, ולפי סקר גיאוקרטוגרפיה עבור "ידיעות אחרונות", כ-70% מעוניינים להמשיך. זה מקל את העומס והזיהום בכבישים, חוסך הוצאות ומאפשר גמישות ונוחות. מצד שני, יש סכנה לפגיעה בזכויות עובדים, יצירת "מעמדות" ופגיעה ביצירתיות. איך נערך המשק למגמת העבודה מהבית, מה הבעיות, והאם זה כדאי ולמי?

שושנה חן

לא רוצים חמישה ימים על הכביש". שם המשחק הוא שילוב, גם וגם. עבודה מהבית מאפשרת הקלה של העומס בכבישים. סקר מרכז המחקר והמידע של הכנסת העלה שעבודה מהבית, ולו חלקית, של המגזר הציבורי, תביא לחיסכון של 4 מיליוני שקלים בהוצאות חניה ושל 21 מיליוני שקלים בהוצאות נסיעה, וכן חיסכון בהוצאות הנובעות מזיהום אוויר, גורש, רעש, תאונות דרכים ובלאי תשתיות הכבישים, הנאמדות ב-11 מיליוני שקלים מדי שנה. ועדת מומחים של האגודה הישראלית לאקולוגיה ומדעי הסביבה ושל משרדי התחבורה והגנת הסביבה פירסמה באפריל דוח, שבמסגרתו היא ממליצה לקדם תוכנית לאומית לעיי דוד עבודה מרחוק. הוועדה קבעה כי יש בכך כדי להעלות את התועלת המשקית עד כדי 850 מיליוני שקלים בשנה. מעבר לעבודה מהבית ייתן את אותו תיו גם על שורה של ענפים ועסקים. שוק

ד"ר טלי איכנולד-דביר, הבינתחומי: "אם הייתי יו"ר ועד עובדים, הייתי יוצאת למאבק כדי להבטיח את זכויות העובדים, כי החיסכון של המעסיקים יוגלג עליהם. זה תהליך שמשרת את החזק"

מרכזי ערים ואזורי משרדים שמתרוקנים בשעות הערב, פחות ערי שינה שתושביהן יוצאים בבוקר וחוזרים בערב. ד"ר רינה דגני צופה משבר בתחום הנדל"ן המשרדי וירידה של 20%-25% בהיקף הביקוש, "ברומה למשבר הגדול של 2008. אם כי חלק מהביקוש ישוב לעלות". המגמה הנדל"נית הזאת לא כוללת את כולם. מיקרוסופט ישראל, שכל 2,000 עובדיה מתפקדים היום מהבית, ממשיכה במרץ בתוכניות לפתיחת המרכז היוקי רתי שלה בהרצליה, בהשקעה של מאות מיליוני שקלים. "אין לנו שום תוכנית לשנות או להקטין את המקום", אומרת אריאלה שינא, סמנכ"ל משאבי אנוש במיקרוסופט ישראל, "כי אנחנו מגייסים עובדים חדשים, כי החברה ממשיכה במ"סע רכישות של חברות נוספות, וכי אני שומעת ברופק הארגוני הישראלי והעו"למי שעובדים רוצים לחזור להיפגש, לא להפסיד את חוויית מקום העבודה, אבל

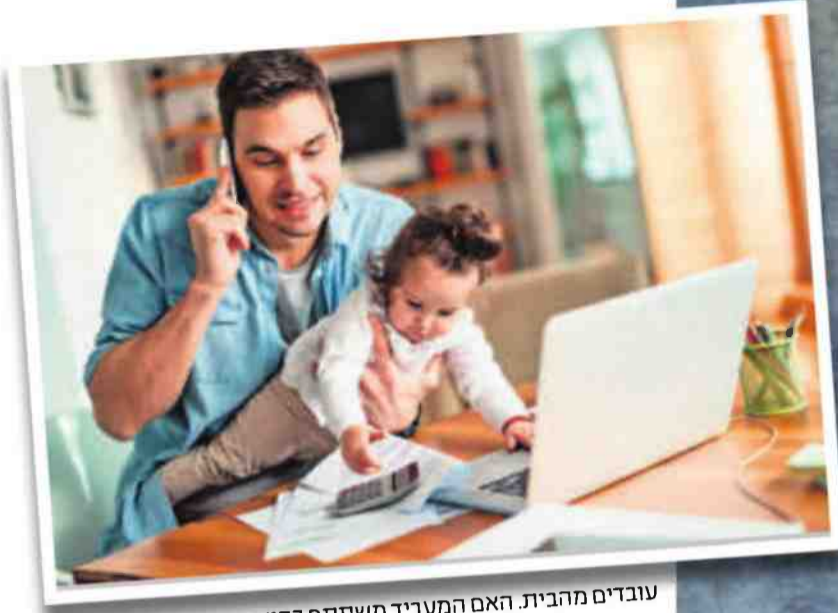
שלושה שבועות לפני שפרצה הקורונה לחיינו, נכנסו פרופ' אבי דגני וד"ר רינה דגני למשרדים החדשים והמפוארים של חברת הסקרים שלהם, גיאוקרטוגרפיה, בצפון תל-אביב, שהיו אמורים לשמש יותר מ-300 עובדים. "לא הספקנו לתלות את אוסף התמונות שלי, ובו", מספר דגני מביתו, שם הוא עובד בחודשים האחרונים. הרוב המכריע של העובדים עבר לעבוד מן הבית. חלק נשלח לחל"ת, וכבר הוחזר מאז. כרגע ממשיכים כמעט כולם מהבית. "לאורך כל הדרך, 7-5 מהם לא ויתרו על המשרד. אחד בא כי לא נוח לו בבית, שני כי האינטרנט לא עובד, שלישי כי רצה את מנת הספורט היומית שלו - רכיבה על אופניים לעבודה", מספרת ד"ר דגני בחיך. שניהם מצאו עצמם סגורים בדירתם, מנהלים ישיבות "ווס-ווס", כפי שמכנה זאת פרופ' דגני, ועובדים בפרך. "עכשיו מתחיל קצת להיות קשה. חסר הצד החברתי, רוצים לפגוש את כולם", אומרת ד"ר רינה דגני. מצד שני, היא חישה שהעבודה מהבית ח"סכת 2.5-3 שעות ביום לאדם. "לא רק הנסיעות, אלא גם הזמן שלוקח לך להתכונן לעבודה, שלא לדבר על החיסכון בבגדים. אני מוצאת את עצמי קונה הרבה פחות. נמשיך לאפשר לאנשים לעבוד מהבית. בשלב זה כל מחלקה תבוא פעם בשבוע, אבל לאורך זמן אני מניחה שכולם ישובו. האדם הוא יצור חברתי, רוצה לעבוד עם אנשים, נשמור לכל אחד מקום לשבת", אומרת ד"ר דגני. הקורונה הקפיצה את עולם העבודה מהבית עשר שנים קדימה, ובתוך יום מצאו עצמם ציבורים שלמים של עובדים מתפקדים מהבית במקום ממקום העבודה. מדובר במהפכה של ממש, שהעולם כולו לומד עכשיו את יתרונותיה וחסרונותיה. אחד היתרונות הגדולים עבור המעסיקים הוא חיסכון. "עבודה מהבית חוסכת למעסיק 8% מההוצאות בשנה. זה שקול לחודש של הוצאות, מבלי לפגוע בשכר העובד", אומר אבי ניה, מנכ"ל חברת Compvision, העוסקת בייעוץ לחברות. ניר משוכנע שהתופעה איתנו כדי להישאר, אבל יש מי שרואה גם את הכי עייתיות. "אם הייתי יו"ר של ועד עובדים בחברה, הייתי יוצאת עכשיו למאבק כדי להבטיח את זכויות העובדים, כי החיסכון של המעסיקים יוגלג עליהם", אומרת ד"ר טלי איכנולד-דביר, דיקנית הכשרת מנהלים ולימודי חוץ בבינתחומי הרצליה. "בסופו של דבר מדובר בתהליך שמשרת את החזק, ובמשוואה שלפנינו החזק הוא החברה, ולא העובד. עבודה מהבית תישאר בתחומים שמשרתים את המעסיקים, אבל היא תהיה לרעת העובד. המעביד יחסוך, ומצד שני לא יספק לעובד את הכלים שעד כה סיפק - המקום הפיזי, כלי עבודה, הוצאות".

מי צריך משרד

סקר מיוחד שנערך על ידי גיאוקרטוגרפיה עבור "ממון" מעלה כי 69% מהעובדים בישראל מעוניינים להימשיך לעבוד מהבית, רובם תוך שילוב בין עבודה מהבית ועבודה במשרד. על פי סקר רים באירופה, 80% מהעובדים מעוניינים להמשיך לעבוד מהבית. ההשלכות של עבודה מסיבית מהבית מרחיקות לכת מעבר לעולמות העבודה. בעולם הנדל"ן למשל - עורפי שטחי משרדים להשכרה, ובתכנון של ערים - פחות

27.18x33.16	3/5	7 עמוד	ממון - ידיעות אחרונות	03/07/2020	73572429-9
המרכז הבינתחומי הרצליה - 84260					

עובדים מהבית. האם המעביד משתתף בהוצאות?

איפה כולם?

ר.ה. בראיון טלפוני ממשרדו בקיימברידג' ארה"ב הוא אומר: "אנחנו עובדים על פיתוח מרכז חדש לפייסבוק, ועל המטה הראשי של חברת הנרסה גדולה בסינגי פור. שלושה חודשים עברו כולם מהבית. למדתי שבתחומים יצירתיים כמו אדריכלות, עבודה מרחוק אפשרית כשמדובר בעבודות רוטינה, אבל בשלב היצירתי - המשימה בלתי אפשרית. היא דורשת את השיח והמפגש פנים אל פנים".

הפגיעה ביצירתיות חוזרת על עצמה כבעייתיות של העבודה מהבית גם בדבריהם של אחרים. "אנחנו רגילים להיכנס אחד לחדרו של השני להחליף רעיונות, אולי כי אנחנו אנשי אולד סקול", אומר אלי רגני, מנכ"ל "קורקוד", יצרנית ויבואנית הצעצועים. גם רוית קלוה, מנכ"לית מרס ישראל, שאימצה את מדיניות החברה העולמית לעודד עבודה מהבית, עדיין מאמינה "שהטכנולוגיה לעולם לא תוכל להוות תחליף למפגשים אישיים המעוררים חשיבה יצירתית, חדשנות, חיבור רגשי ומחויבות למקום העבודה".

ספדיה מעלה בעיות נוספות: "להורים עם ילדים היה קשה לעבוד בבית בגלל ההפרעות. המבוגרים התלוננו על הבדידות בבית". ולמרות זאת, הוא משוכנע שהכיוון הכללי הוא שילוב עבודה מהבית ומהמשרד. ניסים אלון, מנכ"ל קופת חולים לאומית, הוא חסיד של עבודה מהבית או עבודה משולבת, אבל מצביע על בעיה: "עבודה מהבית יכולה ליצור מתח בארגון שלא יכול לאפשר לכל עובדיו את הבחירה. מה תאמר מזכירה בלשכה שלי, שחייבת להיות במשרד, כשהיא רואה את עובדת הנהיגה".

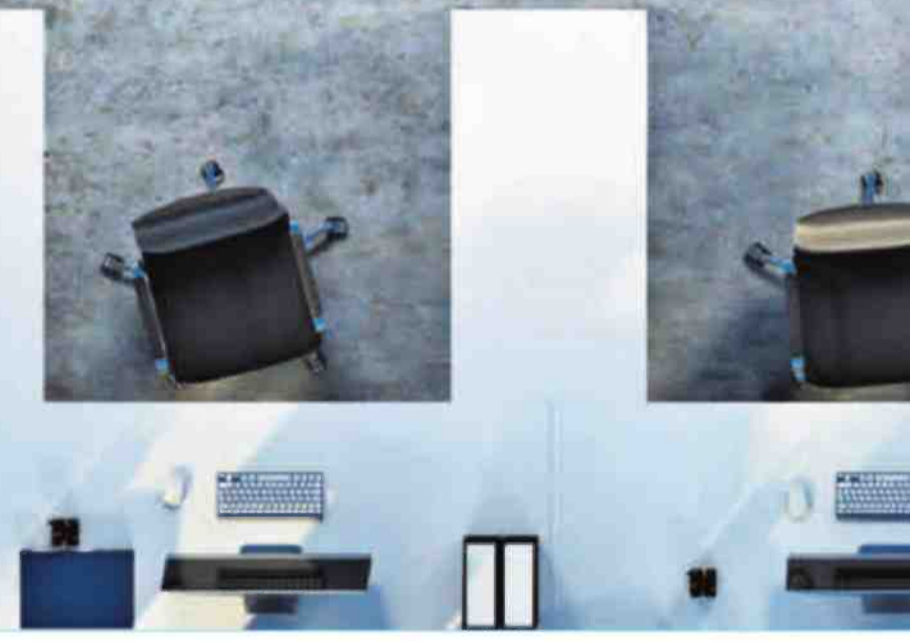
שיחות רבות שקיימתי עם עשרות מעבידים מגלות שיש מודעות וקשב לטרנד, אבל לא כולם יאמצו את המודל, ומסיבות שונות. מיכל דן-הראל, מנכ"לית מנפאואר ישראל, היא חסידת העבודה מהמשרד, ואף שבה אליו בשמחה. "99% מ-700 העובדים שאנחנו מעסיקים ו-10,000 שעובדים אצל לקוחותינו בשלל ענפים, חזרו לעבוד במשרדים ובמקומות העבודה. לא קיבלנו בחודשיים האחרונים אף בקשה לעובדים מהבית או לעובדים המשלבים עבודה מהבית, אם כי הנושא נמצא בהחלט על השולחן".

משה ספדיה, האדריכל הידוע, משוכנע שאין תחליף ליצירתיות שקורית במשי

צילומים: שאנטטוקו, סקוט וובן, נתנאל טוריאס

ההסעדה המוסרי (המספק מוזן למקומות עבודה), למשל, כבר ירד בכ-25%. עוד ענפים שיושפעו הם שוק צורכי המשרד וענף האופנה.

היצירתיות דורשת מבגש
שיחות רבות שקיימתי עם עשרות מעבידים מגלות שיש מודעות וקשב לטרנד, אבל לא כולם יאמצו את המודל, ומסיבות שונות. מיכל דן-הראל, מנכ"לית מנפאואר ישראל, היא חסידת העבודה מהמשרד, ואף שבה אליו בשמחה. "99% מ-700 העובדים שאנחנו מעסיקים ו-10,000 שעובדים אצל לקוחותינו בשלל ענפים, חזרו לעבוד במשרדים ובמקומות העבודה. לא קיבלנו בחודשיים האחרונים אף בקשה לעובדים מהבית או לעובדים המשלבים עבודה מהבית, אם כי הנושא נמצא בהחלט על השולחן".
משה ספדיה, האדריכל הידוע, משוכנע שאין תחליף ליצירתיות שקורית במשי

עבודה מהבית / תחבורה

הוויתור על נסיעה לעבודה חוסך הרבה זמן וכסף לעובדים ולמעסיקים. לפי מחקר של בנק ישראל מ-2019, 60.7% מהישראלים נוסעים לעבודה ברכב פרטי, 17.5% באוטובוס, 3.4% ברכבת, 7.8% בהסעה מאורגנת בידי המעסיק, 1.7% באופניים ו-7.6% ברגל. נוסעי הרכב הפרטי מבליים בממוצע 26 דקות בכל כיוון, נוסעי האוטובוס 42 דקות, נוסעי הרכבת שעה ו-6 דקות, נוסעי ההסעות 36 דקות, רוכבי האופניים 13.5 דקות והולכי הרגל 11 דקות.
המחקר, שהתבסס על נתונים מ-2016, ממחיש את הזמן שאובד לנו בכל יום בנסיעה לעבודה. הוא לא מדרד כמה עולה לרבים להחזיק רכב שני כששני בני הווה עובדים מחוץ לבית, וכמה עולה למעסיקים לשכור חניות לעובדים ולממן את הוצאות הרכב והנסיעה שלהם. אפילו מי שמקבל רכב צמוד מהבוס מחויב במס שווי שימוש, המסתכם לרוב העובדים בהפסד נטו של יותר מ-1,500 שקל. עבודה בבית מאפשרת לנו להתחיל את יום העבודה רגועים יותר, בלי קרבות הישרדות בפקקים ובהמתנה לתחבורה הציבורית, ובלי הלחץ הגדול של פיזור הילדים למוסדות החינוך. מדובר בחיסכון של מאות עד אלפי שקלים בהוצאות תחבורה. מעבר משמעותי של המשק לעבודה מהבית יכול להביא לחיסכון של מיליארדים, המושקעים בהרחבת התחבורה הציבורית והכבישים כדי שיוכלו לענות על הביקושים בשעות העומס.
אודי עזיין

ד"ר אלדד רוש

אריאלה שינא

26.3x34.51	4/5	עמוד 8	ידיעות אחרונות - ממון	03/07/2020	73572430-1
המרכז הבינתחומי הרצליה - 84260					

עבודה מהבית – החיסכון וההוצאות

סקר Compvission

למעביד:

- חיסכון בעלות שכר העובד, השווה בערכו לחודש משכורת בשנה, לפי הסעיפים הבאים (טווח הסכומים מתייחס ל-3 רמות שכר: 13,200 שקל, 20,400 שקל ו-36,400 שקל. ככל שהשכר גבוה יותר, החיסכון למעביד עולה):
- הוצאות מחשב (רכישה אחת לשלוש שנים): 8,000*6,000 שקל לעובד
- תוספת 2*1 שעות עבודה במקום שעות נסיעה: 1,680*333 שקל לעובד בחודש
- ארוחות/חדר אוכל (לפי 24 ימי עבודה בחודש): 960*720 שקל לעובד לחודש
- הוצאות נסיעה (נסיעה, דלק, כבישי אגרה): 900*271 שקל לעובד בחודש
- שכר דירה ודמי ניהול משרדים: 430*360 שקל לעובד לחודש
- הוצאות תקשורת (אינטרנט, תמיכה, טלפון): 150 שקל לעובד בחודש
- צרכי משרד, מזגנים, חשמל, מים, ניקיון ועוד: 90*60 שקל לעובד בחודש

לעובד (לפי 3 רמות השכר הנ"ל):

- חיסכון בהוצאות נסיעה, דלק, ביגוד ועוד: 8%*8.2% פחות
- תוספת שעות פנויות, שיכולות לשמש לעבודה: 1,680*711 שקל לעובד לחודש
- חיסכון בהוצאות בייביסיטר – 600*450 שקל בחודש
- חיסכון בנדל"ן הנובע מהאפשרות לעבור לגור בפריפריה – משמעותי לגרים בשכירות או לרוצים להגדיל את שטח מגוריהם
- חיסכון במספר הרכבים במשפחה
- עם זאת, יש להביא בחשבון את הוצאות העובד כתוצאה מעבודה בבית: אוכל, צרכי משרד, חשמל וכו'. לדברי עו"ד רור"ח יום טוב אבדי, ממשרד אבדי ושות', "הוצאה מותרת לניכוי במס הכנסה רק אם שולמה במטרה לייצר הכנסה. כלומר, כשזוהי הוצאה עסקית. אלא שבבית הוצאות הפרטיות והעסקיות מתערבבות. יש כללים המאפשרים תביעה על החלק היחסי. למשל, עובדים בחדר אחד מבין ארבעה, דורשים ניכוי של 25% מהשכירות. אם המעביד מממן חלק מההוצאות, כמו חשמל, שכירות, ארנונה, השיקול הוא מי "הנהנה העיקרי" מכך. אם הנהנה העיקרי הוא העובד, הוא ימוסה. אם הנהנה העיקרי הוא המעביד, העובד לא משלם. על מחשב נייד מקובל שלא ישלם. על טלפון נייד, רכב ואפילו אוכל – ישלם.

האדריכל משה ספדיה: "שלושה חודשים עבדנו בבית. למדתי שבתחומים יצירתיים כמו אדריכלות, עבודה מרחוק בשלב היצירתי היא בלתי אפשרית. היא דורשת את השיח והמפגש פנים אל פנים"

המועסקים הם צעירים שמתגוררים אצל הורים או ברירות עם שותפים, ועבודתם (ריבוי בלתי פוסק בטלפון) הופכת סיוט לבני הבית. בנוסף, עבודה יחד במוקד מכניסה תחרויות ומוטיבציה – אלמנט בולט בעבודת המוקדים האלה. אבל ב-AIG ישראל נראה שאין בעיה לעבודה מלאה מהבית של כל 750 העובדים. יעל נרב, סמנכ"לית משאבי אנוש ב-AIG ישראל, צופה שבשנה הקרובה תמשיך העבודה המשולבת.

ענף הביטוח עבר ברובו מהבית בשיא הקורונה, וכרגע הוא עובר תנודות קשות. השבוע נודע על פיטורי 350 עובדים בהפניקס, שחלק גדול מעובדיה ממשכנים גם היום לשלב עבודה בבית ובמשרד. גם בחברת איילון הולכים על שילוב, ובימים האחרונים אישר מנכ"ל החברה אריק יוגב להתחיל פיילוט של שילוב עבודה בבית ובמשרד בשש יחידות בחברה. בחברות הביטוח הריגטליות המעבר לעבודה מהבית הוא טבעי.

במפעלי מוון וייצור השילוב של עובדי ייצור ומטה מאתגר את אופציית העבודה מהבית, שכן עובדי הייצור חייבים להגיע למפעל. בסניפים הישראליים של החברות הבינלאומיות הנטייה לשלב עבודה מהבית חזקה יותר, כחלק ממגמה עולמית. ביוניליוור ישראל, שרוב עובדי המשרדים שלה עדיין עובדים מהבית, בוחנים המי

לת החשבונות שיכולות לעבור מהבית? לאורך זמן אני סבור שבמקומות עבודה מהסוג הזה לא ניתן לתת לסקטור מסוים לעבור מהבית כל השבוע."

העבורה מהבית מרגישה הבדלים מע"מריים, מזהירה ר"ר טלי איכנולר-רביק, "בין העובר המבוסס, שיש לו חדר ייעודי לעבודה בבית, לבין העובר קשה היום שאין לו, ולסטודנט הצעיר שרץ להורים או לבית הקפה כדי למצוא מקום לעבודה. מציאת תנאי עבודה סבירים ושווים הינה למעשה באחריות המעבידים, האם הם יעשו זאת?" ר"ר איכנולר-רביק חוששת שלא.

החשש ממצירת מעמדות גרם למפע"לים רבים, במיוחד בתחום המזון, להחזיר את כל העובדים, כולל עובדי המטה, לשטח, כך לרברי הפסיכולוג ר"ר אלדר רום, יועץ לחברות טכנולוגיה, שעובר עם שורה של חברות מקטגוריות שונות בישראל. בנוסף, הוא אומר, היעדר מפגש חב"רתי במרחב הפיזי פוגע בחוויית החיבור של האנשים לארגון. "בכך אנחנו מייצרים דור של פריילנסרים. העובד הופך להיות יחידת עבודה עצמאית. קל יותר יהיה לפתות אותו לעזוב למקום אחר."

מי עדיין עובד מהבית

ענפי ההייטק והתקשורת נותרו עם הכמויות הגדולות ביותר של עובדים מהבית. בעיקר חברות בינלאומיות וסטארט-אפים. 2,000 עובדי מיקרוסופט עדיין בבית כאמור, כמו יותר מ-300 עובדי פייסבוק. בגוגל לא התקבלה החלטה לגבי העתיד. מארק צוקרברג, מייסד פייסבוק, פרס את חזון העתיד שלו, שעל פיו 50% מעובדי החברה יעברו מהבית. 780 עובדי די סיסקו ישראל, העוסקת בטכנולוגיות מידע, בבית, למעט משימות קריטיות הדרושות הגעה לאתרים. "סיסקו הייתה אחת מהחברות הראשונות שעברה לעבודה מרוחקת עוד לפני הקורונה", מציין אורן שגיא, מנכ"ל סיסקו ישראל. כולל העולמית עברה עם כל עובדיה, כולל מחלקת המחקר והפיתוח בישראל, לעבודה מהבית, נכון להיום עד ספטמבר.

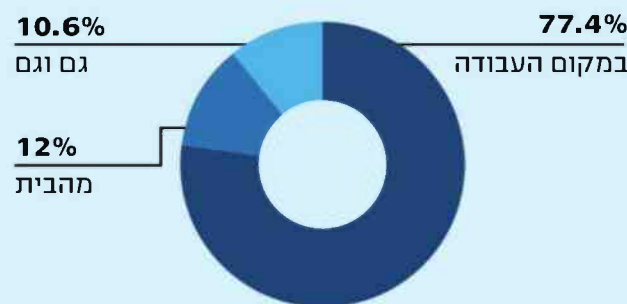
במוקדים הטלפוניים לשירות ומכירה המגמה מעורבת. המעבר לעבודה מהבית לא תמיד אפשרי, וחלק גדול מהמוקדנים מחוברים לעבודה במשרד. יכולת הטיפול מרחוק, הפיקוח והשליטה של מנהלי המי שמרות על העובדים קשה יותר, ומרבית

הפסיכולוג ד"ר אלדד רום, יועץ לחברות: "היעדר מפגש חברתי פוגע בחוויית החיבור לארגון. בכך מייצרים דור של פריילנסרים. העובד הופך ליחידה עצמאית. קל יותר יהיה לפתות אותו לעזוב"

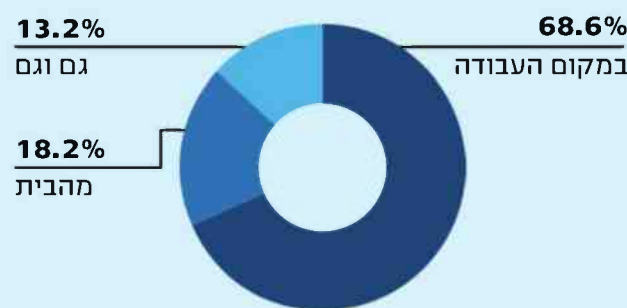

עבודה מהבית – היתרונות והחסרונות סקר גיאוקרסוגרפיה

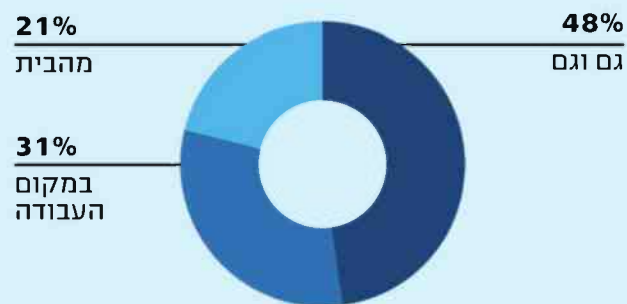
באיזו צורה עבדת לפני הקורונה?

מה המצב היום?

באיזה פורמט היית רוצה להמשיך לעבוד?

• מה היתרונות של העבודה מהבית?

- חיסכון בזמני נסיעות – 62.6%
- גמישות בלוח הזמנים – 54.9%
- יותר זמן עם המשפחה – 36%
- היכולת לעבוד מכל מקום – 32.3%
- פחות לחץ – 31.5%
- יותר פרודוקטיבי – 15%

• מה החסרונות של העבודה מהבית?

- הסחות דעת – 44.3%
- ערוב בין עבודה למשפחה – 36%
- חוסר יכולת להתאווור (שהות ממושכת בבית) – 35.4%
- חסך בקשרי חברה – 35.2%
- חשדנות של המעסיק לגבי ההספק שלי – 23.8%
- סביבת עבודה לא נוחה – 22.6%
- חסך בעבודת צוות שמוזביל למגיעה ביצירתיות – 19.5%
- בעיה בתשתיות תקשורת/אינטרנט לא מהיר – 16.7%

עוד כמה דברים:

- ככל שהגיל עולה, פחות מעוניינים לעבוד רק מהבית.
- גברים מעוניינים מעט יותר מנשים לשלב עבודה מהבית.
- ככל שהשכלה וההכנסות עולות, עולה הרצון לשלב עבודה מהבית, אבל הנכונות לעבוד רק מהבית יורדת.
- חילונים מעוניינים הרבה יותר ממסורתיים, דתיים וחרדים לשלב עבודה מהבית.

* הסקר נערך באינטרנט בקרב מדגם מייצג של 508 גולשים עובדים מעל גיל 18, שעבדו ב-14 תחומים שונים, בהם חקלאות, תעשייה, מסחר, תיירות, פיננסים, תקשורת, הייטק, שירות ציבורי ועוד.

17.1x34.47	5/5	עמוד 9	ידיעות אחרונות - ממון	03/07/2020	73572431-2
המרכז הבינתחומי הרצליה - 84260					

המשרדים ריקים, והיחסון למעביד גדול

החודשי הרוטיני אצל רופאת הנשים. הגינקולוגים מסתפקים בשיחות טלפון, בהעברת המלצות לבדיקות במייל, ובדין על התוצאות. חלק גדול מביקורי האבחון אצל פנימיאים, רופאי אף אוזן גרון ועוד נעשים בצ'טים.

"הפקת לקחים מהחודשים האחרונים מלמדת כי אנו מתמודדים עם מטופל חדש, שרוצה לקבל את כל מה שניתן באמצעות הסלולר, ועם מטפל חדש, שמאמץ במהירות טכנולוגיות חדשות לאבחון וטיפול מרחוק", אומרים בכללית. הכללית, שתיפעלה עוד לפני הקורונה מאות עמדות עבודה מהבית במקומים שונים - אהיות 24 שעות ביממה, שירות לקוחות, שירותי ייעוץ שונים: דיאטניות, ייעוץ ראשוני בהתפתחות הילד ועוד - בוחנת כעת מספר מודלים להרחבת העבודה מהבית. מכבי נערכה לעבור דה מהבית לפני הקורונה, ובשיא כרבע מעובדיה עבדו מהבית. בזמן הקורונה שודרגה העבודה מרחוק, וכעת נערכים בקופה לעבודה מהבית לקראת החורף. גם כיום עדיין עובדים מאות עובדים מהבית. במאוחדת 500 מבין 1,200 הרופאים, הדיאטנים ונותני הטיפול עושים זאת גם מהבית. ואילו בלאומית בשיא הקורונה עבדו מהבית 30% - כ-800 מעובדיה. במאי הנחה מנכ"ל הקופה, ניסים אלון, להותיר 10%-15% מהעובדים בעבודה מהבית או משולבת. "קבעתי קריטריונים - מי שרוצה, יכול ומתאים, שיעבור מהבית. הנהלות, רופאים, דיאטניות, עובדים סוציאליים, פסיכיאטרים".

אחד התחומים שעבר כמעט כולו לעבודה מהבית בזמן הקורונה הוא המקצועות החופשיים - עריכת דין, רואי חשבון ועוד. עם זאת, כשמדובר בתיקים משפטיים או בהכנת מאזני חברות, יש תפקיד לניירת רבה ולעבודת צוות וסיעור מוחות, שמסובך יותר לעשות מהבית. במשרד עורכי הדין יגאל ארנון ושות', המונה 350 עובדים, חלקם ממשיכים בעבודה משולבת. "מרבית העובדים מעדיפים להמשיך מהבית, והמגמה שלנו היא לאשר", אומר ירון יצחק, סמנכ"ל משאבי אנוש בקבוצת ארליך, המתמחה ברישום פטנטים וקניין רוחני. במשרד עו"ד גרעון פישר, המעסיק עשרות עורכי דין, מעדיפים לעומת זאת עבודה בקפסולות מאשר עבודה מהבית. עו"ד פישר: "העורבים היו אלו שהביעו את רצונם לשוב לעבוד מהמשרד. ככל שהנתונים יחמירו, אנו שוקלים לעבור לעבוד בקפסולות".

הבנקים מגבשים תוכניות לאפשר לעובדים עבודה משולבת מהבית ומהבית נק בעתיה, מה שמשתלב במגמה העיקרית של סגירת סניפים ומעבר לדיגיטל. במיזם סניפים רק 25% מתוך 1,300 עובדי המטה עובדים מהבית. "הבנק חקק על דגלו את הבנקאות האישית והאנושית, שעל פיה עובדי הסניפים אמורים להיות בסניף", מסביר בני שוקרון, דובר הבנק.

השמרני ביותר מבין מגזרי המשק הוא המגזר הציבורי, שנכון להיום לא מאפשר עבודה מהבית. אבל אפילו שם משהו מתחיל לזוז. בראשית החודש נודע על יוזמה שמקדם מרדכי כהן, מנכ"ל משרד הפנים, הקוראת לאפשר לעובדי המגזר הציבורי לעבוד יום אחד מהבית. כ-850 מנהלים ממשרדים שונים ומהרשויות המקומיות חתמו על עצומה ברוח זו, ונציבות שירות המדינה ואגף השכר באוצר מגבשים המלצות. השבוע גם הוגשה בכנסת הצעת חוק של חברי הכנסת מיקי חיימוביץ' ורם שפע לעידוד המגזר הציבורי לאפשר עבודה מהבית.

עבודה מהבית / טיפים

למעסיקים:

- בניהול עבודה מהבית קשה יותר לאתר מי נזקק לעזרה. לכן הקפידו על ניהול מסודר. פעמיים ביום, רצוי בתחילת יום העבודה ובסופו, נהלו שיחה קצרה עם העובדים בטלפון או בזום, ולא בווטסאפ, לוודא מה עשו ביום הקודם, או היום, היכן הם זקוקים לעזרה, תוך החלפת חוויות.
- מאחר שלא נמצאים בקשר עין ודיבור, חשוב במיוחד להיות ברור ככל האפשר בהסבר המשימות והמטלות.
- זה פורמט עבודה שמחייב אמון. צרו מנגנונים שמספקים שקיפות גבוהה מבלי לתת תחושה של חוסר אמון.
- בקשו מהעובדים לדווח לכם יותר, כדי להימנע מתשאלו יתר מצידכם, היוצרים תחושה של חוסר אמון.
- בגלל הגבלות הזום, פגישות הנעשות דרכו מחייבות שיטתיות ומתודיקה מוקפדת (לא להיכנס לדברי אחרים וכו'), וכן שמירה על לוחות זמנים.
- מה שלמדתם כשסיימתם מינהל עסקים לא מספק היום. רענונו את היכולות הטכנולוגיות שלכם, השתלמו גם בהופעה על מסך.

לעובדים:

- כדי להחזיר את תחושת השליטה שאבדה לנו, צרו שגרה עבודה ברורה, עם שעת התחלה קבועה, ורצוי לא בפיג'מה (נחמד בהתחלה אבל מפחית פרודוקטיביות).
- צרו פינת עבודה מוגדרת, שקטה ונוחה לכם ולסביבתכם, שאין להפריע לכם בה, אלא בעיותיו שנקבעו מראש או במקרי חירום.
- קבעו שעות עבודה כדי למונע את הזליגה בין העבודה והבית, שמייצרת הארכה של ימי העבודה ברמות בלתי נסבלות. היזהרו במיוחד יתר של שיחות זום ווידאו.
- אבא/אמא עובדים מהבית? הקצו פסקי זמן קבועים לארוחות ולהפסקות עם הילדים.
- אל תשכחו לזוז והרבה: נצלו שיחות עבודה ארוכות בטלפון להתהלכות, גם מחוץ לבית, והקפידו על פעילות גופנית.
- השקיעו בקשרים החברתיים - צורך פסיכולוגי חשוב, שמיטשטש בקלות בתקופה זו בפרט, ובעבודה מהבית בכלל.
- בררו באילו הוצאות מוכן המעסיק להשתתף: אוכל - לא מעט מעסיקים ציידו ומציידים גם עובדים מהבית באפליקציות ו"ארנקים חכמים" המאפשרים הזמנת אוכל במסעדות וברשתות מזון מהיר גם מהבית. בחנו אפשרות לקבל תלושי סופרמרקט. שלא לדבר על ציוד משרדי, מחשב נייד, כיסא, חיבור אינטרנט. AIG ישראל, למשל, נתנו לעובדים מענק של 500 דולר לכיסוי הוצאות החריגות של עבודה מהבית.
- (בסיוע מיכל דן-הראל, מנכ"לית מנפאואר ישראל, ד"ר אלדר רום, פסיכולוג ויועץ לחברות טכנולוגיה, ד"ר טלי אינולד-דבי, חוקרת בתחום מינהל עסקים, לימודי חוץ והכשרת מנהלים ב"בינתחומי")